

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

- 4166** *Real decreto lei 10/2020, do 29 de marzo, polo que se regula un permiso retribuído recuperable para as persoas traballadoras por conta allea que non presten servizos esenciais, co fin de reducir a mobilidade da poboación no contexto da loita contra o COVID-19.*

I

O Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, adoptou unha serie de medidas en relación coa limitación da mobilidade das persoas, así como das actividades sociais e económicas do noso país, que contribuíron a conter o avance do COVID-19.

Desde entón acordáronse desde o Goberno, a través de diversos instrumentos normativos, distintas iniciativas dirixidas a ordenar a aplicación das medidas que se entenderon como necesarias para protexer as persoas do risco de contaxio, para atender as que son especialmente vulnerables, para garantir a prestación de servizos sanitarios e sociais esenciais, así como para velar polas empresas e polas persoas traballadoras que se vexan afectadas no aspecto económico e produtivo, de modo que poidan recuperar a normalidade tan pronto como rematen as circunstancias excepcionais que no día de hoxe paralizan xa gran parte do tecido produtivo, asistencial e de servizos no noso país.

Todas estas medidas, particularmente as que incidiron na limitación da mobilidade das persoas, contribuíron a conter o avance do COVID-19. O teletraballo, as medidas de flexibilidade empresarial e o resto de medidas económicas e sociais adoptadas nas últimas semanas están permitindo, ao mesmo tempo, minimizar o impacto negativo sobre o tecido empresarial e o emprego.

Non obstante, a pesar do impacto que estas medidas de distanciamento social están tendo para favorecer o control da epidemia, a cifra total de persoas contaxiadas e de vítimas do COVID-19 que son ingresadas nas unidades de coidados intensivos, en ocasións durante períodos relativamente longos, cun efecto de acumulación de doentes, continuou medrando, o que provoca unha presión crecente sobre o Sistema nacional de saúde e, en particular, sobre os servizos asistenciais.

Por iso, atendendo as recomendacións dos expertos no ámbito epidemiolóxico, resulta necesario adoptar novas medidas que afonden no control da propagación do virus e evitar que a acumulación de doentes nas unidades de coidados intensivos leve á súa saturación.

II

Tendo en conta que a actividade laboral e profesional é a causa que explica a maioría dos desprazamentos que se producen actualmente no noso país, púxose de manifesto a necesidade de adoptar unha medida no ámbito laboral que permita articular a referida limitación de movementos e reducilas ata os niveis que permitirán acadar o efecto desexado.

A prioridade da regulación contida nesta norma é, polo tanto, limitar ao máximo a mobilidade. E os sectores de actividade cuxas persoas traballadoras se exclúen do desfrute obrigatorio do permiso xustifícanse por estritas razóns de necesidade.

III

O presente real decreto lei regula un permiso retribuído recuperable para persoal laboral por conta allea, de carácter obrigatorio e limitado no tempo entre os días 30 de marzo e 9 de abril (ambos incluídos), para todo o persoal laboral por conta allea que preste

servizos en empresas ou entidades do sector público ou privado que desenvolvan as actividades non esenciais cualificadas como tal no anexo.

Quedan exceptuados da aplicación do presente real decreto as persoas traballadoras que teñan o seu contrato suspendido durante o período indicado e aquelas que poidan continuar prestando servizos a distancia.

As autoridades competentes delegadas, no seu ámbito de competencia, poderán modificar ou especificar, mediante as ordes necesarias, as actividades que se ven afectadas polo permiso retribuído recuperable previsto neste artigo e os seus efectos.

Nas disposicións transitorias establécense excepcións puntuais e limitadas para (i) aquelas actividades que se poidan ver prexudicadas de maneira irremediable ou desproporcionada polo permiso establecido no presente real decreto lei e (ii) o persoal de actividades de transporte que se encontre realizando un servizo na data de entrada en vigor deste real decreto lei.

Pola súa parte, nas disposicións adicionais establécense previsións específicas para empregados públicos e persoal con lexislación específica propia, servizos esenciais da Administración de xustiza e outros colectivos.

IV

O artigo 86 da Constitución permite ao Goberno ditar reais decretos leis «en caso de extraordinaria e urxente necesidade», sempre que non afecten o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

O real decreto lei constitúe un instrumento constitucionalmente lícito, sempre que, tal como reiteradamente exixiu o noso Tribunal Constitucional (sentenzas 6/1983, do 4 de febreiro, F 5; 11/2002, do 17 de xaneiro, F 4; 137/2003, do 3 de xullo, F 3; 189/2005, do 7 de xullo, F 3; 68/2007, F 10, e 137/2011, F 7), o fin que xustifica a lexislación de urxencia sexa remediar unha situación concreta, dentro dos obxectivos gobernamentais, que por razóns difíciles de prever require unha acción normativa inmediata nun prazo máis breve que o requirido pola vía normal ou polo procedemento de urxencia para a tramitación parlamentaria das leis, máxime cando a determinación do dito procedemento non depende do Goberno.

Así mesmo, a extraordinaria e urxente necesidade de aprobar as medidas que se inclúen neste real decreto lei inscríbese no xuízo político ou de oportunidade que corresponde ao Goberno (SSTC 61/2018, do 7 de xuño, FX 4; 142/2014, do 11 de setembro, FX 3) e esta decisión, sen dúbida, supón unha ordenación de prioridades políticas de actuación (STC, do 30 de xaneiro de 2019, recurso de inconstitucionalidade núm. 2208-2019), e que son medidas de índole laboral destinadas a reparar os prexuízos económicos e no ámbito do emprego derivados da crise do COVID-19, así como protexer o emprego e manter a actividade económica. Os motivos de oportunidade que se acaban de expoñer demostran que, en ningún caso, o presente real decreto lei constitúe un suposto de uso abusivo ou arbitrario deste instrumento constitucional (SSTC 61/2018, do 7 de xuño, FX 4; 100/2012, do 8 de maio, FX 8; 237/2012, do 13 de decembro, FX 4; 39/2013, do 14 de febreiro, FX 5).

En definitiva, nas medidas que se adoptan neste real decreto lei concorren as circunstancias de extraordinaria e urxente necesidade previstas no artigo 86 da Constitución e considérase, por outra parte, que os obxectivos que se pretenden acadar con el non se poden alcanzar a través da tramitación dunha lei polo procedemento de urxencia.

Así mesmo, debe sinalarse que este real decreto lei non afecta o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución española, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

V

Este real decreto lei responde aos principios de necesidade, eficacia, proporcionalidade, seguridade xurídica, transparencia e eficiencia, tal e como exige a Lei 39/2015, do 1 de

outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas. Para estes efectos, pon de manifesto o cumprimento dos principios de necesidade e eficacia dado o interese xeral en que se fundamentan as medidas establecidas, e é o real decreto lei o instrumento máis adecuado para garantir a súa consecución. Así, responde á necesidade de minimizar o risco dun impacto incontrolado e irreversible da situación de emerxencia extraordinaria que se segue do estado de alerta sanitaria provocada polo COVID-19, tanto na actividade económica como no mantemento e salvagarda do emprego, o que evita así situacións de desprotección e garante o restablecemento e recuperación da actividade económica.

Do mesmo modo, é proporcional, xa que regula os aspectos imprescindibles para acadar o seu obxectivo, limitando os seus efectos á concorrencia da situación temporal e extraordinaria descrita. Igualmente, axústase ao principio de seguridade xurídica e é coherente co resto do ordenamento xurídico.

Así mesmo, cumpre tamén co principio de transparencia, xa que identifica claramente o seu propósito e se ofrece unha explicación, sen que se realizen os trámites de participación pública que se establecen no artigo 26 da Lei 50/1997, do Goberno, ao abeiro da excepción que, para os reais decretos lei, regula o punto 11 do aludido precepto. Por último, en relación co principio de eficiencia, este real decreto lei non impón carga administrativa ningunha adicional ás existentes con anterioridade.

Na súa virtude, facendo uso da autorización contida no artigo 86 da Constitución española, por proposta da ministra de Traballo e Economía Social, e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 29 de marzo de 2020,

DISPOÑO:

Artigo 1. *Ámbito subxectivo de aplicación.*

1. O presente real decreto lei aplicarase a todas as persoas traballadoras por conta allea que presten servizos en empresas ou entidades do sector público ou privado e cuxa actividade non se paralizase como consecuencia da declaración de estado de alarma establecida polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo.

2. Non obstante, quedan exceptuadas do ámbito de aplicación:

a) As persoas traballadoras que presten servizos nos sectores cualificados como esenciais no anexo deste real decreto lei.

b) As persoas traballadoras que presten servizos nas divisións ou nas liñas de produción cuxa actividade se corresponda cos sectores cualificados como esenciais no anexo deste real decreto lei.

c) As persoas traballadoras contratadas por (i) aquelas empresas que solicitasen ou estean aplicando un expediente de regulación temporal de emprego de suspensión e (ii) aquelas ás cales lles sexa autorizado un expediente de regulación temporal de emprego de suspensión durante a vixencia do permiso previsto neste real decreto lei.

d) As persoas traballadoras que se encontran de baixa por incapacidade temporal ou cuxo contrato estea suspendido por outras causas legalmente previstas.

e) As persoas traballadoras que poidan seguir desempeñando a súa actividade con normalidade mediante teletraballo ou calquera das modalidades non presenciais de prestación de servizos.

Artigo 2. *Permiso retribuído.*

1. As persoas traballadoras que se encontren dentro do ámbito de aplicación do presente real decreto desfrutarán dun permiso retribuído recuperable, de carácter obrigatorio, entre o 30 de marzo e o 9 de abril de 2020, ambos incluídos.

2. O presente permiso comportará que as persoas traballadoras conservarán o dereito á retribución que lles correspondese de estaren prestando servizos con carácter ordinario, o que incluírá salario base e complementos salariais.

Artigo 3. *Recuperación das horas de traballo non prestadas durante o permiso retribuído.*

1. A recuperación das horas de traballo poderase facer efectiva desde o día seguinte ao da finalización do estado de alarma ata o 31 de decembro de 2020.

2. Esta recuperación deberá negociarse nun período de consultas aberto para o efecto entre a empresa e a representación legal das persoas traballadoras, que terá unha duración máxima de sete días.

No suposto de que non exista representación legal das persoas traballadoras, a comisión representativa destas para a negociación do período de consultas estará integrada polos sindicatos máis representativos e representativos do sector a que pertenza a empresa e con lexitimación para formar parte da comisión negociadora do convenio colectivo de aplicación. A comisión estará conformada por unha persoa por cada un dos sindicatos que cumpran os ditos requisitos e as maiorías representativas correspondentes tomarán as decisións. No caso de non se conformar esta representación, a comisión estará integrada por tres persoas traballadoras da propia empresa, elixidas conforme o recollido no artigo 41.4 do Real decreto lexislativo 2/2015, do 23 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores.

En calquera dos supostos anteriores, a comisión representativa deberá estar constituída no improrrogable prazo de cinco días.

Durante o período de consultas, as partes deberán negociar de boa fe, con vistas á consecución dun acordo. O dito acordo requirirá a conformidade da maioría das persoas que integran a representación legal das persoas traballadoras ou, se for o caso, da maioría dos membros da comisión representativa sempre que, en ambos os casos, representen a maioría das persoas que se visen afectadas por este permiso extraordinario.

As partes poderán acordar en calquera momento a substitución do período de consultas polos procedementos de mediación ou arbitraje previstos nos acordos interprofesionais de ámbito estatal ou autonómico a que fai referencia o artigo 83 da Lei do Estatuto dos traballadores.

O acordo que se acade poderá regular a recuperación de todas ou de parte das horas de traballo durante o permiso regulado neste artigo, o aviso previo mínimo con que a persoa traballadora debe coñecer o día e a hora da prestación de traballo resultante, así como o período de referencia para a recuperación do tempo de traballo non desenvolvido.

De non se acadar acordo durante este período de consultas, a empresa notificaralles ás persoas traballadoras e á comisión representativa, no prazo de sete días desde a finalización daquel, a decisión sobre a recuperación das horas de traballo non prestadas durante a aplicación do presente permiso.

3. En calquera caso, a recuperación destas horas non poderá supoñer o incumprimento dos períodos mínimos de descanso diario e semanal previstos na lei e no convenio colectivo, o establecemento dun prazo de aviso previo inferior ao recollido no artigo 34.2 da Lei do Estatuto dos traballadores nin a superación da xornada máxima anual prevista no convenio colectivo que sexa de aplicación. Así mesmo, deberán ser respectados os dereitos de conciliación da vida persoal, laboral e familiar recoñecidos legal e convencionalmente.

Artigo 4. *Actividade mínima indispensable.*

As empresas que deban aplicar o permiso retribuído recuperable regulado neste artigo poderán, no caso de ser necesario, establecer o número mínimo de cadro de persoal ou as quendas de traballo estritamente imprescindibles co fin de manter a actividade indispensable. Esta actividade e este mínimo de cadro de persoal ou quendas terán como referencia os mantidos nunha fin de semana ordinaria ou en festivos.

Artigo 5. *Adaptación de actividades.*

O ministro de Sanidade, na súa condición de autoridade competente delegada, poderá modificar ou especificar, mediante as ordes necesarias, as actividades que se ven afectadas polo permiso retribuído recuperable previsto neste artigo e os seus efectos.

Disposición transitoria primeira. *Garantías para o restablecemento da actividade empresarial.*

Naqueles casos en que resulte imposible interromper de modo inmediato a actividade, as persoas traballadoras incluídas no ámbito subxectivo deste real decreto lei poderán prestar servizos o luns 30 de marzo de 2020 co único propósito de levar a cabo as tarefas imprescindibles para poder facer efectivo o permiso retribuído recuperable sen prexudicar de maneira irremediable ou desproporcionada o restablecemento da actividade empresarial.

Disposición transitoria segunda. *Continuidade dos servizos de transporte.*

Aquelas persoas traballadoras do ámbito do transporte que se encontren realizando un servizo non incluído neste real decreto lei no momento da súa entrada en vigor iniciarán o permiso retribuído recuperable unha vez finalizado o servizo en curso, o que incluíra como parte do servizo, se for o caso, a operación de retorno correspondente.

Disposición adicional primeira. *Empregados públicos.*

O Ministerio de Política Territorial e Función Pública e os competentes nas comunidades autónomas e entidades locais quedan habilitados para ditar as instrucións e resolucións que sexan necesarias para regular a prestación de servizos dos empregados públicos incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto legislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, co obxecto de manter o funcionamento dos servizos públicos que se consideren esenciais.

Disposición adicional segunda. *Persoal con lexislación específica propia.*

1. Respecto do persoal comprendido no artigo 4 do Real decreto legislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, dítanse as instrucións e as resolucións necesarias para determinar o réxime xurídico aplicable tanto no que se refire ao carácter esencial dos seus servizos como á súa organización concreta..

2. As instrucións e as resolucións a que se refire o punto primeiro dítanse, nos seus respectivos ámbitos, as autoridades competentes das Cortes Xerais, dos demais órganos constitucionais do Estado, o Ministerio de Defensa, o Ministerio do Interior, o Ministerio de Xustiza, o Centro Nacional de Intelixencia e o Banco de España e o Fondo de Garantía de Depósitos.

Disposición adicional terceira. *Servizos esenciais na Administración de xustiza.*

Os xuíces, fiscais, letrados da Administración de xustiza e demais persoal ao seu servizo seguirán atendendo as actuacións procesuais non suspendidas polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19 e, desta maneira, cumpriran cos servizos esenciais que fixaron consensuadamente o Ministerio de Xustiza, o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Fiscalía Xeral do Estado e as comunidades autónomas con competencias na materia, e que se plasmaron na Resolución do secretario de Estado de Xustiza do 14 de marzo de 2020, coas adaptacións que, de ser o caso, sexan necesarias á vista do disposto no presente real decreto lei. Así mesmo, continuará prestando servizos

o persoal da Administración de xustiza que sexa necesario para prestar servizos esenciais do Rexistro Civil conforme as instrucións do Ministerio de Xustiza.

Disposición adicional cuarta. *Continuación de actividade.*

Poderán continuar as actividades non incluídas no anexo que fosen obxecto de contratación a través do procedemento establecido no artigo 120 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público.

Disposición adicional quinta. *Persoal de empresas adxudicatarias de contratos do sector público.*

O permiso retribuído recuperable regulado neste real decreto lei non resultará de aplicación ás persoas traballadoras das empresas adxudicatarias de contratos de obras, servizos e subministracións do sector público que sexan indispensables para o mantemento e seguridade dos edificios e a adecuada prestación dos servizos públicos, incluída a súa prestación de forma non presencial, todo iso sen prexuízo do establecido no artigo 34 do Real decreto lei 8/2020, do 17 de marzo, de medidas urxentes extraordinarias para facer fronte ao impacto económico e social do COVID-19.

Disposición derradeira única. *Entrada en vigor.*

Este real decreto lei entrará en vigor o mesmo día da súa publicación no *Boletín Oficial del Estado*.

Dado en Madrid o 29 de marzo de 2020.

FELIPE R.

O presidente do Goberno
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANEXO

Non será obxecto de aplicación o permiso retribuído regulado no presente real decreto lei ás seguintes persoas traballadoras por conta allea:

1. As que realicen as actividades que deban continuar desenvolvéndose ao abeiro dos artigos 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 e 18 do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, e da normativa aprobada pola autoridade competente e polas autoridades competentes delegadas.

2. As que traballan nas actividades que participan na cadea de abastecemento do mercado e no funcionamento dos servizos dos centros de produción de bens e servizos de primeira necesidade, que inclúe alimentos, bebidas, alimentación animal, produtos hixiénicos, medicamentos, produtos sanitarios ou calquera produto necesario para a protección da saúde, e permítese a súa distribución desde a orixe ata o destino final.

3. As que prestan servizos nas actividades de hostalaría e restauración que prestan servizos de entrega a domicilio.

4. As que prestan servizos na cadea de produción e distribución de bens, servizos, tecnoloxía sanitaria, material médico, equipamentos de protección, equipamento sanitario e hospitalario e calquera outro material necesario para a prestación de servizos sanitarios.

5. Aquelas imprescindibles para o mantemento das actividades produtivas da industria manufacturera que ofrecen as subministracións, os equipamentos e os materiais necesarios para o correcto desenvolvemento das actividades esenciais recollidas neste anexo.

6. As que realizan os servizos de transporte, tanto de persoas como de mercadorías, que se continúen desenvolvendo desde a declaración do estado de alarma, así como aquelas que deban asegurar o mantemento dos medios empregados para iso, ao abeiro da normativa aprobada pola autoridade competente e polas autoridades competentes delegadas desde a declaración do estado de alarma.

7. As que prestan servizos en institucións penitenciarias, de protección civil, salvamento marítimo, salvamento e prevención e extinción de incendios, seguridade das minas e de tráfico e seguridade viaria. Así mesmo, as que traballan nas empresas de seguridade privada que prestan servizos de transporte de seguridade, de resposta ante alarmas, de rolda ou vixilancia descontinua, e aqueles que resulte preciso utilizar para o desempeño de servizos de seguridade en garantía dos servizos esenciais e do abastecemento á poboación.

8. As indispensables que apoian o mantemento do material e equipamentos das forzas armadas.

9. As dos centros, servizos e establecementos sanitarios, así como as persoas que (i) atendan maiores, menores, persoas dependentes ou persoas con discapacidade, e as persoas que traballen en empresas, centros de I+D+I e biotecnolóxicos vinculados ao COVID-19, (ii) os animalarios a eles asociados, (iii) o mantemento dos servizos mínimos das instalacións a eles asociados e as empresas subministradoras de produtos necesarios para a dita investigación, e (iv) as persoas que traballan en servizos funerarios e outras actividades conexas.

10. As dos centros, servizos e establecementos de atención sanitaria a animais.

11. As que prestan servizos en puntos de venda de prensa e en medios de comunicación ou axencias de noticias de titularidade pública e privada, así como na súa impresión ou distribución.

12. As de empresas de servizos financeiros, incluídos os bancarios, de seguros e de investimento, para a prestación dos servizos que sexan indispensables, e as actividades propias das infraestruturas de pagamentos e dos mercados financeiros.

13. As de empresas de telecomunicacións e audiovisuais e de servizos informáticos esenciais, así como aquelas redes e instalacións que os soportan e os sectores ou subsectores necesarios para o seu correcto funcionamento, especialmente aqueles que

resulten imprescindibles para a adecuada prestación dos servizos públicos, así como para o funcionamento do traballo non presencial dos empregados públicos.

14. As que prestan servizos relacionados coa protección e atención de vítimas de violencia de xénero.

15. As que traballan como avogados, procuradores, graduados sociais, tradutores, intérpretes e psicólogos e que asistan ás actuacións procesuais non suspendidas polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19 e, desta maneira, cumpran cos servizos esenciais que fixaron consensuadamente o Ministerio de Xustiza, o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Fiscalía Xeral do Estado e as comunidades autónomas con competencias na materia e que se plasmaron na Resolución do secretario de Estado de Xustiza do 14 de marzo de 2020, e as adaptacións que, se for o caso, se poidan acordar.

16. As que prestan servizos en despachos e asesorías legais, xestorías administrativas e de graduados sociais, e servizos alleos e propios de prevención de riscos laborais, en cuestións urxentes.

17. As que prestan servizos nas notarías e rexistros para o cumprimento dos servizos esenciais fixados pola Dirección Xeral de Seguridade Xurídica e Fe Pública.

18. As que presten servizos de limpeza, mantemento, reparación de avarías urxentes e vixilancia, así como as que presten servizos en materia de recollida, xestión e tratamento de residuos perigosos, así como de residuos sólidos urbanos, perigosos e non perigosos, recollida e tratamento de augas residuais, actividades de descontaminación e outros servizos de xestión de residuos e transporte e retirada de subprodutos ou en calquera das entidades pertencentes ao sector público, de conformidade co establecido no artigo 3 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público.

19. As que traballen nos centros de acollida a refuxiados e nos centros de estadía temporal de inmigrantes e entidades públicas de xestión privada subvencionadas pola Secretaría de Estado de Migracións e que operan no marco da protección internacional e da atención humanitaria.

20. As que traballan en actividades de abastecemento, depuración, conducción, potabilización e saneamento de auga.

21. As que sexan indispensables para a provisión de servizos meteorolóxicos de predición e observación e os procesos asociados de mantemento, vixilancia e control de procesos operativos.

22. As do operador designado polo Estado para prestar o servizo postal universal, co fin de prestar os servizos de recollida, admisión, transporte, clasificación, distribución e entrega para os exclusivos efectos de garantir o dito servizo postal universal.

23. As que prestan servizos naqueles sectores ou subsectores que participan na importación e subministración de material sanitario, como as empresas de loxística, transporte, almacenaxe, tránsito alfandegueiro (transitarios) e, en xeral, todas aquelas que participan nos corredores sanitarios.

24. As que traballan na distribución e entrega de produtos adquiridos no comercio pola internet, telefónico ou correspondencia.

25. Calquera outra que preste servizos que fosen considerados esenciais.